בכל מערבין פרק שלישי עירובין כז.

מסורת הש"ס

(א) גי' ירי' ובמשנה שבמשניות ליקח לחוץ ובירכת ר"ף ללקח לחוץ ובירכת הרא"ש לחוץ ולמזון, (ב) לקמן כט. קידושין לד., (ג) [קידושין כט. וש"נ], (ד) זבין פ"ה מ"ב, (ה) תוספתא דכלים ב"ב פ"ב ה"ד. (ו) [ל"ל אלמזון], (ז) [דברים פח], (ח) [דברים יח], (ט) [קידושין כט:], (י) [בראשית לז], (כ) [במדבר יח], (ל) כפ"ח נוסף: לו, (מ) [ל"ל דמה], (נ) [להגיעם במרכבה אין טעון כיסוי בגדים כמוזכה בתורת כהנים עי' תוס' פסחים ג. ד"ה שברין].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שמתה וכו' מחחכות כאנשים דהוקשו נשים לאנשים לכל ענינים שבתורה כפרק קמא דקידושין: (ב) ד"ה סריה וכיה וכו' ומלאו את הארץ וכנעה: (ג) ד"ה פדיון וכו' על הא"ם בבכורות שמעינן לה מדכתיב תפדה וקרי ביה הפדה כל שחייב לפדות את עצמו חייב: (ד) תוס' ד"ה כל שנשא וכו' מפיו כולי כגון שמקצתו: (ה) באר"ד תחתיו הוא מי הוה דומיא: (ו) ד"ה כל שהוב וכו' מה היא עושה מסכת ומוסב לטמא אדם ולטמא בגדים אף מדרה נמי וכו' לטמא בגדים כו' ומאי וכו' אף מדוה נמי מטמאה באבן מסמא ומסתא מין וכו' תלמוד לומר כל המסכת:

הגהות מהר"ב רנשבורג

(א) גמ' כה אינה מחכין ופטריות. נ"ב וכו' כל"ל כמו שהגיה הגאון מהר"ם ווילנא. ובאור דבריו בגיליוניו לש"ע א"ח סי' שפ"ו ס"ק ע"ז יעי"ש באורך דקושית הש"ס קמ"ל על ניקח בכסף מעשר. ובמחין ופטריות אינן נקחין כדאיתא בתוכת כהנים פ"א פיסקא מ' אבל לענין עירוב לא שייך כלל דממ"ש אם בתנאיהן הוי מאכל ומערבין בהם כדמוכח בגמ' ס"ח ע"ב ואם איין הם הכ"ל מתכוונה שאין מערבין בה כדלקמן דף ס"ט ע"ב ס"ח כתוכת ד"ה מלין דמתני וכו' דבכרי דניקחין בכסף מעשר נגד הת"כ שהגיה הגאון ז"ל. ד"ל:

מוסף רש"י

אין למדין מן הכללות. כל היכי דתנו מלין כלל כי אם גוונא כל מלות עשה וכו' וכל מלות לא תעשה, הכל חייבין בראיה, אין למדין מהם, אלימא בהו דלאו דיוקא, **ואפילו במקום שנאמר בו חוץ.** לאיכא למימר מדאפקיה להאי וודאי דק בכללא אפילו הכי לא יליפינן מיניה דדלמא שייר ולא אפיק כל מאי דבעי: **מדקאמר.** רבי יוחנן אפי' מכלל דכי אמר' למילתיה לאו הכא אמרה דהכא נאמר בו חוץ וממילתיה משמע דאכלל שלא נאמר בו חוץ אמרה ומש"ה אמר אפי' כלומר לא מיבעיא היכא דלא נאמר בו חוץ אלא אפי' במקום שנאמר בו חוץ: **ונשים פטורות.** בפרק קמא דקדושין (דף לד.) יליף טעמא: **מלה.** לילה הלאוה חוכת עשה היא בערב תאכלו מצות (שמות יב) ושאר כל הימים אם רצה להפתפק בבשר בלא לחם אין חוכה עליו לאכול: **שמחה.** ושמחת אתה וביתך (דברים יד) הרי נשים בכשמע. ומלה נמי חוכה לנשים בכמ' פסחים (דף מג.) מהיקישא דלא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות) כל שישנו בכל תאכל חמץ ישנו בקום אכול מצה ונשים ישנן בכל תאכל חמץ דכל מצות לא תעשה נשים מחחרות כאנשים (ה) בפ"ק דקדושין (דף כט.): **הקפל.** במועד שנת השמטה בחג הסוכות המלך עומד על בימה וקורא לפניהן מצות משנה תורה כדאיתא בסוטה (מא.) וכתיב [דברים לא] האנשים והנשים והטף: **תלמוד תורה.** נשים פטורות דכתיב(ו) ולמדתם אותם את בניכם ולא בנותיכם(ז): **פריה ורביה.** דכתיב(ח) פרו ורבו ומלאו (ט) וכבשוה אים דרכו לכבוש ואין אשה דרכה לכבוש (יבמות דף סה.): **פדיון.** בנו הבכור חובה על האב ולא על האם. (ו) בקידושין (דף כט.) שמעינן לה מדכתיב(י) תפדה קרי ביה תפדה כל שחייב ליפדות חייב לפדות את בנו ואשה אינה בכלל פדיון עלמה דכתיב (שמות יג) בכור בניך תפדה ולא בנותיך אינה נמי במצות פדיון בנה הבכור: **כל שנשא על גבי הזב.** עליונו של זב דכתיב (ויקרא טו) בכל אשר יהיה תחתיו ואמר בפרק בנות כותים (נדה דף לב.) מאי תחתיו לא נימא תחתיו דזב דאי היינו משכב אלא בכל אשר יהיה הזב תחתיו והיינו עליונו של זב: **חוץ מן הראוי למשכב ומושב.** אבל שאינו ראוי טהור כדאמר בתוחר בקודש (מגילה דף כג.) יכול כפה סאה ויושב עליה יהא טמא תלמוד לומר והיושב על הכלי אשר ישב עליו (ויקרא טו) מי שמיושב ליישבה יצא זה שאינו מיושב ליישבה שתורים(כ) עמוד ונעשה מלאכתו: **והאדם.** דכתיב (שם) והנושא אותם אף הזב בכשמע אותם: **תפום.** דאוקיף אלעי"ן בלע"ז שכשרוכב תופס באותו עץ שנקרא אלע"ן ולהכי מטמא משום מרכב: **חד מתני אעירוב וחד מתני אמעשר.** האי לא שנו דקאמרינן לקמן: **מים ומלח.** המעורבין מזון הן לעבד כהן פתו: **פירא בעינן.** כדלקמן (עמוד ב') מכלל ופרט: **כי אמא רבי יצחק מתני.** להאי לא שנו אמעשר: **דשומנא דפירא.** אפילו כשאין קרבי דגים מעורבים בו יש שם קצת משמנן עם המים ומלח: **אבל מים ומלח.** דעלמא דלאו ניר הוא לא אמר: לא

לחוץ. לעשות מחילה בינו ובין הקבר שלא יתהיל עליו וכגון בשידה תיבה ומגדל יכנס שם מבעוד יום בעגלות אם ירלה אלמא חזי ליה: **גמ' אין למידין מן הכללות.** כל היכא דתנן כלל לא אמרי' דוקא הוא דאיכא כלל דלא דק במילתיה ואיכא מילי לגיתנהו בההוא כלל כי